

CD

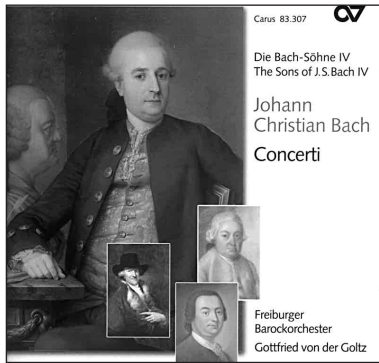
JOHANN Christian Bach was meer dan zomaar de zoon van. Met deze gedachte in het achterhoofd willen we dan ook graag de reeks over de Bachzonen even voorstellen, waar het Freiburger Barockorchester mee bezig is.

Johann Christian wordt ook bestempeld als de Engelse Bach. Hij was de jongste telg van de oude meester, studeerde een tijd in Bologna en bekeerde er zich tot het katholicisme. Hij werkte een hele tijd in Milaan, Turijn en Napels, maar trok vervolgens naar Londen waar hij onder meer het wonderkind Mozart opving in 1764. Bach junior kende, ondanks de heerlijke muziek die hij schreef voor zijn elf opera's, slechts gering succes. Koningin Charlotte moest zowaar zelfs financieel bijspringen om zijn weduwe te bevrijden van een schuldenberg.

Heerlijk is zijn muziek, vol charmante melodieën en met een kenmerkende prachtige orchestratie, die Mozart en Haydn en zelfs later Beethoven niet onberoerd lieten. De composities die het beroemde Freiburger ensemble op deze cd bijeenbrachten tonen ons vooral de 'wereldse' zijde van de jongste Bach met een opera-ouverture, drie galante sinfonias en een schitterend fluitconcerto in D Dur. Van dit laatste kan niet onomstotelijk worden bewezen dat de drie delen daadwerkelijk bij elkaar horen, maar bij beluistering komt de zekerheid als vanzelf.

Wie de legende gelooft dat Johann Christian Bach een luiaard was, moet die gedachte voorgoed verbannen, want bijna elk van deze vijf composities werden door de componist meermaals herwerkt. Vlijtig zoals zijn illustere vader was hij misschien niet, maar een loutere speelvogel zal hij beslist niet zijn geweest. (JC)

Johann Christian Bach, Concerti, door het Freiburger Barockorchester onder de leiding van Gottfried von der Goltz, reeks Die Bach-Söhne IV (distributie Coda), Carus 83.307, 20 euro.

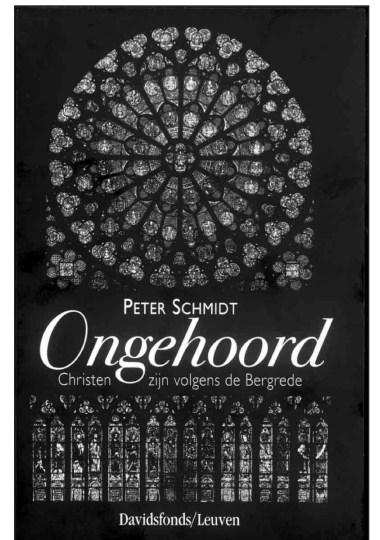

JEZUS OP DE BERG

DE BERGREDE geldt zowat als de grondwet van het christendom. Wie christen wil zijn, kan niet voorbij de zaligsprekingen („zalig de armen van geest“) en het onzevader, de meeste bekende passages uit deze lange toespraak van Jezus. Bijbelwetenschapper Peter Schmidt gaat op zoek naar de achtergronden van dit kernstuk uit het Matteüs-evangelie. Hij doet dat vanuit de meest recente vaststellingen van de hedendaagse wetenschap, maar ook vanuit een grote betrokkenheid op de vragen van de gelovige van onze tijd. Heel handig: een bijlage bevat de volledige tekst van de rede in de versie van Nieuwe Bijbelvertaling (NBV).

Twee zaken moeten wij onthouden. Mattëus gaf Jezus' toespraak een goed doordachte structuur mee, waarvan het onzevader het middelpunt is. En Schmidt noemt de Bergrede heel opvallend een „kind van Golgotha“. Volgens hem staan de evangelist Mattëus en Paulus, die niets over Jezus' predikatie naliet, veel dichter bij elkaar, dan wij vaak wel menen. Beiden verkondigen de gekruisigde en verheerlijkte Christus. Of anders gezegd: „Op de berg is het Jezus die de onderrichting geeft en tegelijk ook Christus die zijn Kerk toesprekt“ (blz. 24). Een boek, meer dan de moeite waard. (EDS)

Peter Schmidt, Ongehoord. Christen zijn volgens de Bergrede, Davidsfonds, Leuven, 2008, 288 blz., 22,50 euro, ISBN 9978 90 5826 547 0.

VAN DE HEL NAAR DE HEMEL

SOMMIGEN vragen zich af hoe het traditionele beeld van hemel, hel en vagevuur ontstond. Vandaag zit dat geloof wat in de onderkast. Deels terecht, want de oorsprong van deze voorstellingen is veel minder Bijbels dan gedacht, maar wortelt in de middeleeuwen. De Italiaanse dichter Dante Alighieri (1265-1321) speelde daarbij een grote rol met zijn *De goddelijke komedie*, waarin een ik-figuur een reis maakt door de bovennatuurlijke wereld.

Thans ligt er een (herwerkte) volledige vertaling van het Italiaanse werk voor, en wel in rijmvorm zoals het origineel. Uit het uitvoerige commentaar leren we dat Dante met zijn werk veeleer een genre afsloot. Bijzonder aan *De goddelijke komedie* is dat de dichter er ook zijn persoonlijke geloofsbeleving in verwerkte en alles wat hij door studie wist over filosofie en theologie. (EDS)

Dante Alighieri, De goddelijke komedie, vertaald door Ike Cialona en Peter Verstegen, Atheneum-Polak & Van Genneep, Amsterdam, 2008, 927 blz., 60 euro, ISBN 978 90 253 6379 6.

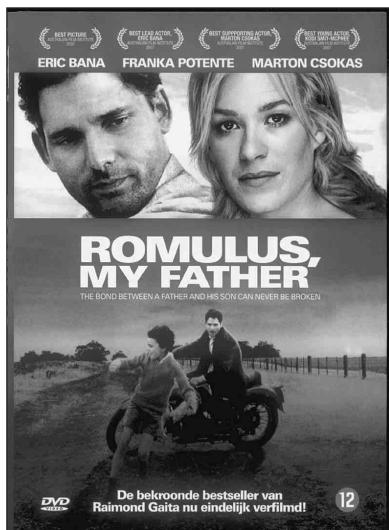
DVD

BEWOGEN, dat is wel het minste dat je kunt zeggen over de jeugd van filosoof Raimond Gaita. Op z'n vierde immigrereert hij met zijn Roemeense vader Romulus en zijn Duitse moeder Christina naar Australië. Papa Romulus doet erg zijn best om op het stoffige Australische platteland een leven voor zijn gezin op te bouwen. Mama Christina komt en gaat, schippert tussen kind en minnaars, tussen euforie en wanhoop. De situatie bereikt een tragisch dieptepunt, wanneer ook de weerstand van de vader breekt, maar vader en zoon vinden uiteindelijk toch rust bij elkaar.

Raimond Gaita schreef dit hele verhaal neer in *Romulus, my Father*. De memoires werden een bestseller, en onder leiding van Richard Roxburgh ook een film. De gebeurtenissen worden op een vrij onafhankelijke manier in beeld gebracht, precies zoals een kind ze zou ervaren. Het ene moment zie je Romulus en Christina romantisch dansen, het andere blijkt zij plots zwanger van een andere man.

De bijzonder dramatische verhaallijn krijgt daardoor iets poëtisch, vooral tegen de achtergrond van het prachtig in beeld gebrachte Australische landschap. Acteurs Eric Bana (Romulus) en Franka Potente (Christina) zetten een geloofwaardig getormenteerd echtpaar neer. De tienjarige Kodi Smit-McPhee in de rol van Raimond weet perfect weer te geven hoe een dergelijke situatie een kind de volwassenheid in gooit. Terzelfder tijd blijft de knaap een vertederend vastberaden kind. (JV)

Romulus, my Father, Dutch Filmworks, dvd, 100 minuten, EAN 8715664058701, 17,99 euro • Van deze dvd mag Kerk+Leven vijf exemplaren weggeven. Belangstelling? Zend dan een kaartje naar Kerk+Leven • Romulus, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, of e-mail „Romulus“ naar wedstrijd@kerknet.be. De onschuldige hand doet de rest.

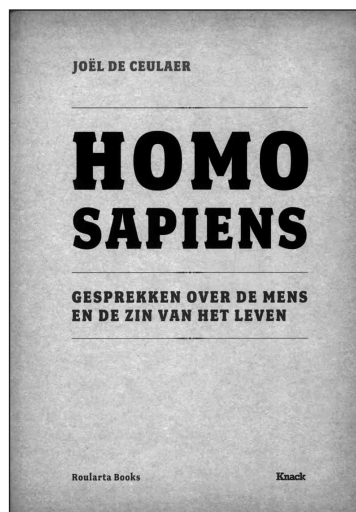
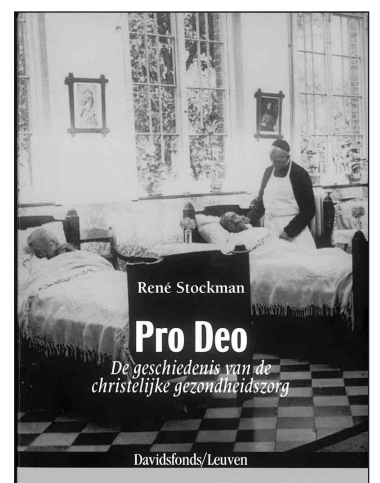

EERHERSTEL VOOR DE ZORGENDE RELIGIEUZEN

BROEDER René Stockman, generale overste van de broeders van Liefde, levert een mooi geïllustreerde en beknopte geschiedenis af van de aanwezigheid van religieuzen in de gezondheidszorg. Hij wil daarmee een soort eerherstel bewerken, omdat hij meent dat er bij ons nogal meewarig wordt gedaan over zusters en broeders die vroeger in verpleging actief waren.

De titel van het boek, *Pro Deo*, zegt heel veel, want de religieuzen beoefenden de caritas aan zieken, bejaarden en psychiatrische patiënten, zowel gratis als voor God. De auteur toont aan hoe wezenlijk de caritas vanaf het begin van het christendom was voor de gelovigen, en hoe dat zij vorm kreeg in specifiek religieus leven. Een speciaal hoofdstuk is gewijd aan zaligen en heiligen die in de zorg actief waren. (EDS)

René Stockman, Pro Deo, De geschiedenis van de christelijke gezondheidszorg, Davidsfonds/Leuven, 2008, 182 blz., 24,95 euro, ISBN 978 90 58 26540 1.

GEVAARLIJK BOEK?

ONDERSTAAND boek verdient hier een bespreking, ook al is het geen gemakkelijk werk en zullen meerdere bladzijden bij gelovige lezers een grote weerzin oproepen. *Homo Sapiens* is een verzameling van interviews over de zin van het leven, die journalist Joël De Ceulaer maakte voor het weekblad *Knack*. Snel merk je dat de vijftig en meer geïnterviewden voor het merendeel te catalogeren zijn als (hardleerse) atheïsten, ongelovigen of 'iets in die zin'. Amper zes praatgasten, onder wie gewezen hoofdredacteur van *Kerk+Leven* Mark Van de Voorde, noemen zichzelf christen. Dat zijn overigens bijzonder boeiende gesprekken.

De andere interviews confronteren je als gelovige wel rechtstreeks met de grote vragen van onze tijd. Soms slaat het je keihard in het gezicht, zoals de uitspraak „Het leven is volstrekt zinloos“. Dat is toch zonder meer zielig te noemen. Dat neemt niet weg dat de lectuur best wel leerzaam is, al moet je zelf als lezer stevig in je schoenen staan. Opmerkelijk is ook het slotwoord van de (ongelovige) auteur, waarin hij vraagt God niet weg te gooien. Al eindigt dat betoog in vaagheid, en in het feit dat De Ceulaer nogmaals zijn ongelof bevestigt. (EDS)

Joël De Ceulaer, Homo Sapiens. Gesprekken over de mens en de zin van het leven, Roularta Books, Roeselare, 2008, 463 blz., 24,90 euro, ISBN 978 90 86 79 17 05.

Het wekelijkse aanbod boeken, cd's en dvd's in *Kerk+Leven* is ook te raadplegen en te bestellen via het Mediacenter op de website www.kerknet.be.